

LUNDS
UNIVERSITET

Regelefterlevnad

230 lagar reglerar den offentliga tillsynen

90 av de statliga myndigheterna samt landets 290 kommuner har tillsynsuppgifter

Kostnaden för tillsyn (stat och kommun) omkring 5 miljarder SEK

(SOU 2004:100)

LUNDS
UNIVERSITET

Strömbrytarteorin

Lagstiftare och administratörer ville gärna framhålla att en lag fick effekt bara genom sin existens. Hederliga människor följde lagstiftningen. Ingen diskussion fördes över varför människor lydde lagarna, utan enbart varför vissa marginalpersoner valde att inte följa lagen.

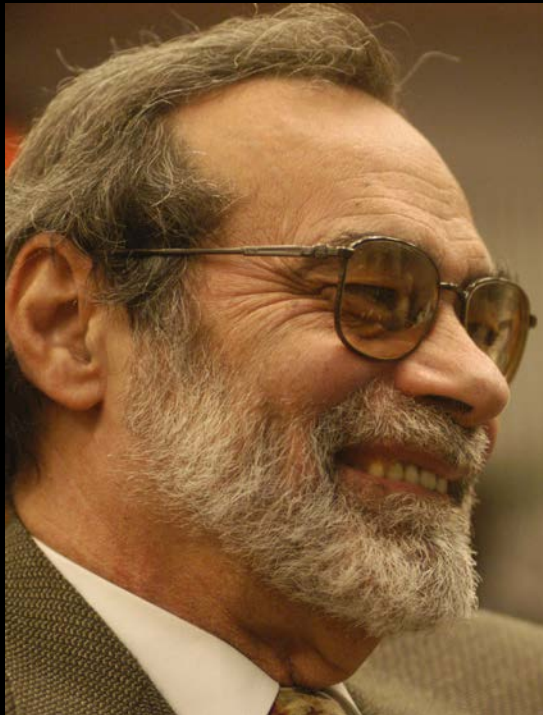
(Stjernquist & Widerberg 1989)

Bild 4 är ett videoklipp och finns som separat fil i anslutning till denna presentationen på www.tillsynsforum.se

Hur kommer det sig att människor
gör som de gör...?

Theory of Planned Behavior

Omdöme:

1. Omfattar förmågan att fatta rationella beslut;
2. och ger underlag för bedömning av om beteende leder till önskat resultat

Attityder:

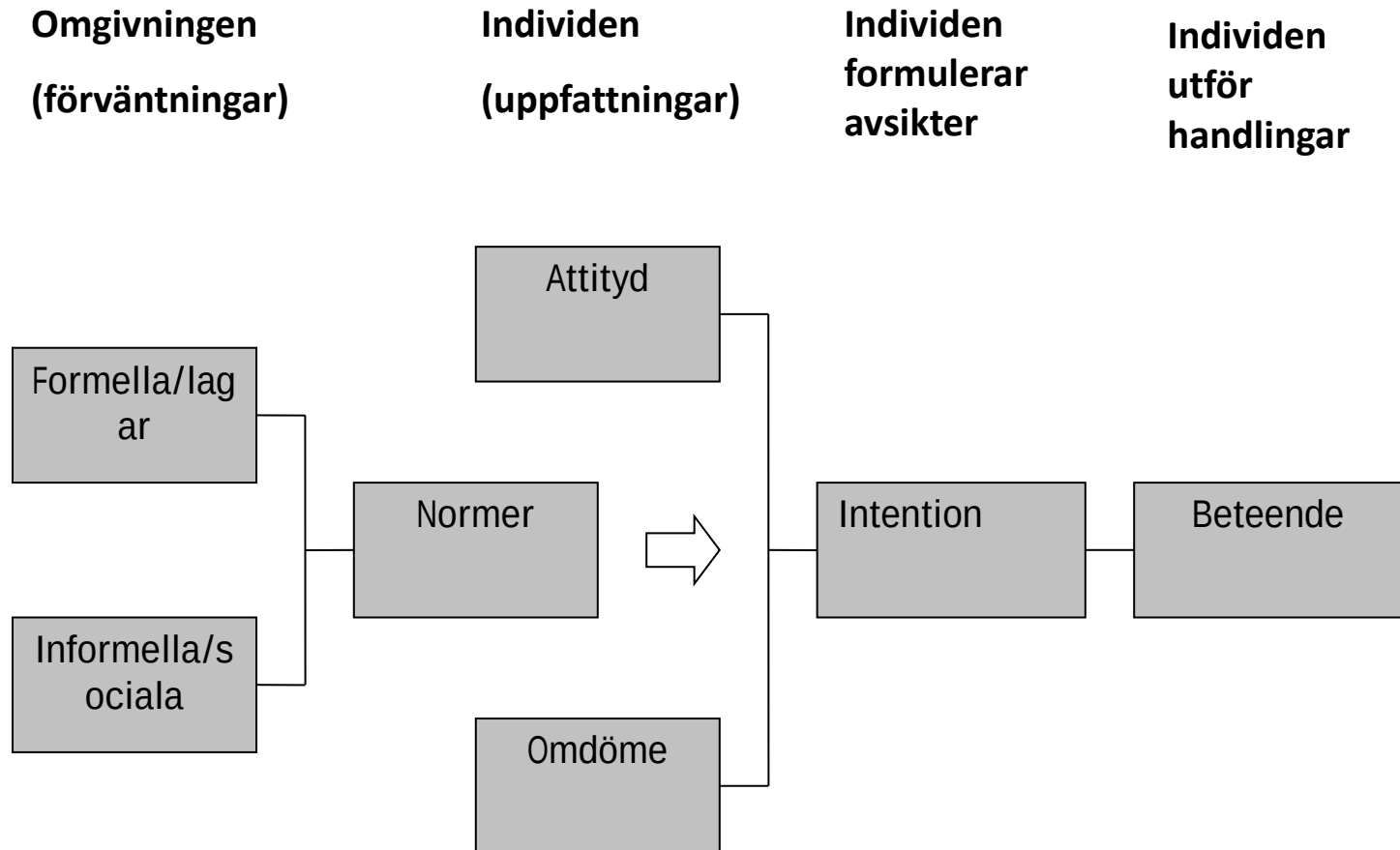
1. en hos individen varaktig inställning;
2. som byggts upp genom erfarenheter;
3. och som kommer till uttryck i att individen är för eller emot något (ett attitydobjekt).

Normer:

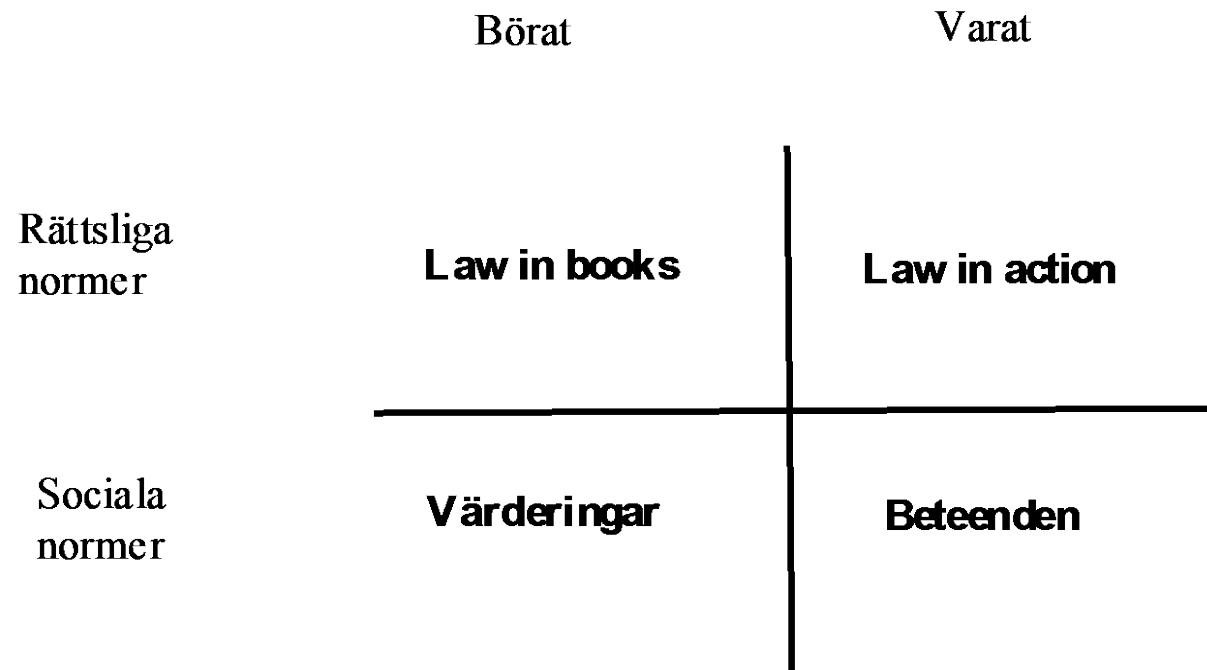
1. är externa handlingsanvisningar (imperativ);
2. vilka är socialt reproducerade;
3. och utgör individens uppfattning avseende omgivningens förväntningar på det egna beteendet

Vad får individer att vilja följa regler...?

EN RÄTTSSOCIOLOGISK ANALYSMODELL

Att mäta sociala normers styrka (skala 1-7)

Vägtrafiken:

Rattfylleri 4,8

Hastighetsöverträdelser 3,8

Nättrafiken:

Kränkningar 3,2

Fildelning 1,0

Vilken
inverkan har
övervakning
och straff?

Benägenhet att begå
brott

1. Obenägna
2. Delvis benägna
3. Benägna

SVERIGES
RIKES
LAG

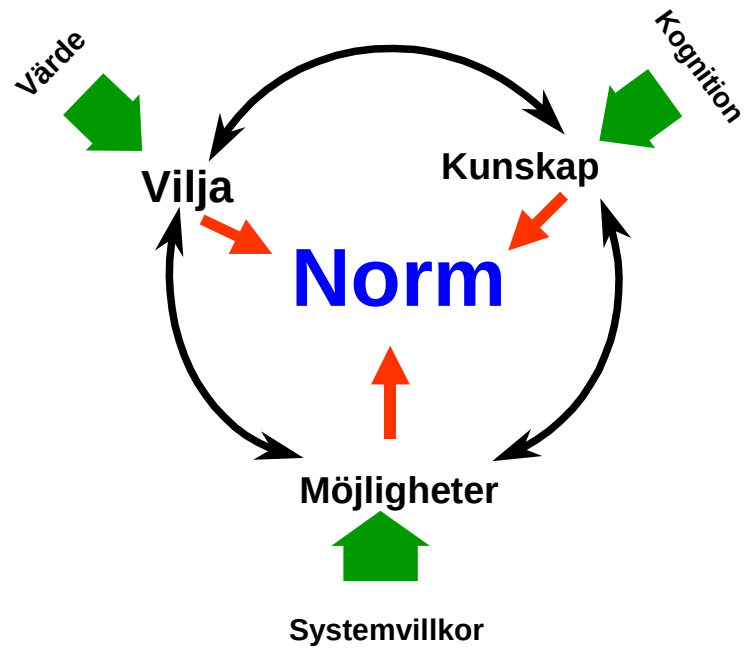

UTGIVEN AV
TORKEL GRECOW
2010

Straffets pedagogiska effekt

Straffet har en betydelsefull roll när det gäller att bidra till olika sociala normbildningsprocesser i samhället. Preventionen uppstår i det att straffet markerar en samhällelig värdering, som i sin tur påverkar medborgarnas uppfattning om vad som är rätt och fel – man talar om straffets pedagogiska effekt på allmänheten. Den här typen av prevention bygger på att allmän kunskap om övervakning och straff leder till en allmänt spridd uppfattning om att man av moraliska/etiska skäl inte bör begå regelbrott .

Normanalys

Synpunkter och frågor!